

F. n. 94.

Ex libris

Leb. 31.

22

Cum DEO!
**ΔΥΑC
QVÆSTIONUM,
qvod dicunt,
MIXTARUM:**

Qvarum

- I. De Mysterio SS. Trinitatis , an idem ex naturalibus sive principiis philosophicis utcunq; possit probari?
II. De Mediationis Opere inter DEUM & hominem,
sive, ut Veteres etiam loqvuntur, de Purgatione Generis humani Universali, an & ipsum hoc mysterium sciverint vel cognoverint utcunq; Veteres ex ethnicis sapientiores?

In panegyri solenni utraq; pro- & exposita

Ab

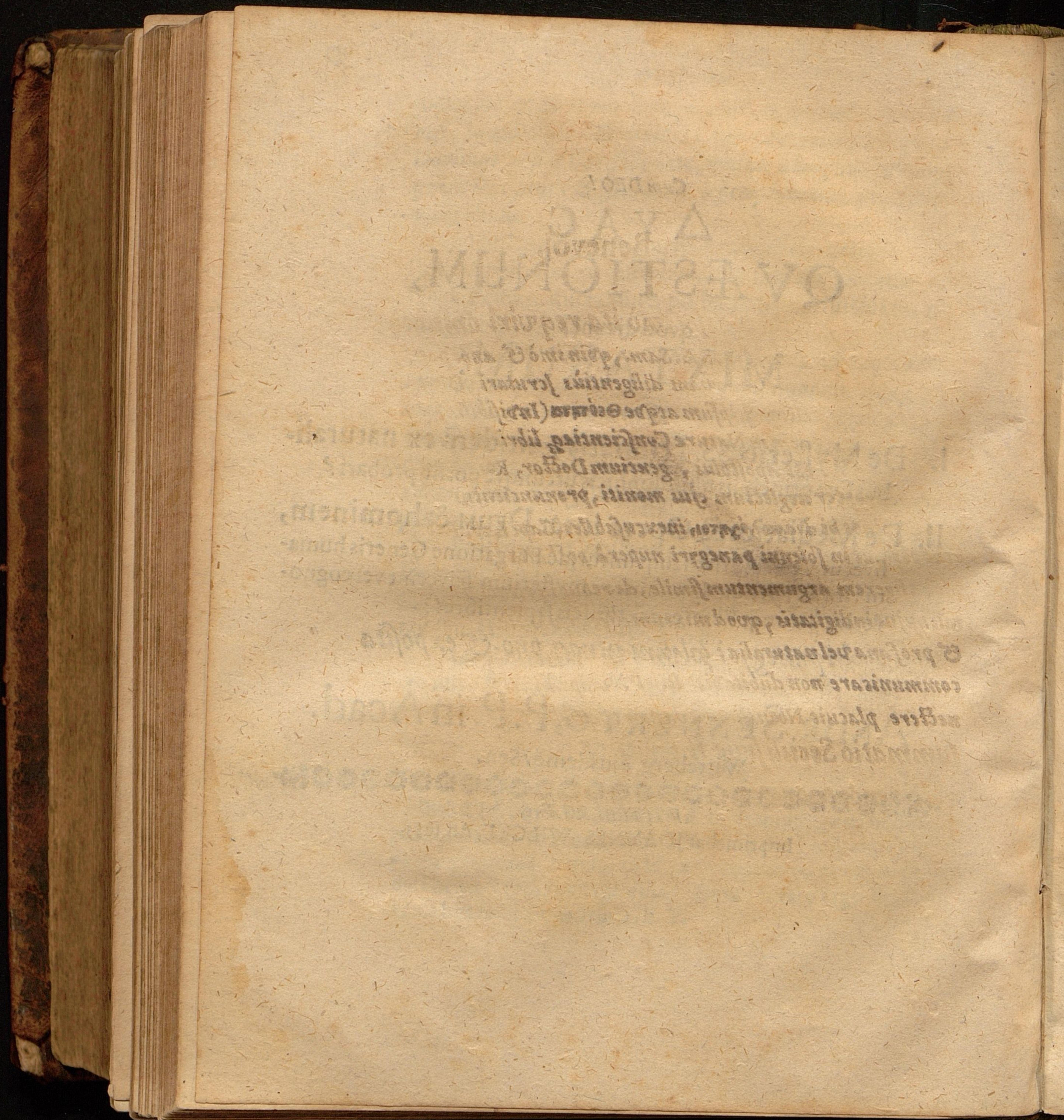
ANDR. SENNERTO, P. P. in Acad.

Witteberg. Ejusdemq; Sen.

WITTEBERGÆ,

Imprimebat JOANNES WILCKE, An. 1685.

Ad Lectorem Benevol.

Ilcitum esse (imò ita requiri omnino
à nobis) post S. Sam., qvin imò & anteponeret
banc, aliquam diligentius scrutari Divina,
Deumq; ipsum atque Thesom (Invisibilia) ejus-
dem in Natura Conscientiaq; libris, testis nobis
est Apostolus, gentium Doctor, Rom. I. & II.,
ad eò, ut propter neglectum ejus moniti, pronuncientur ab ipso
ideo homines bi àναπολόγητοι, inexcusabiles, Cap. I. 20. Factum
binx est, ne in solenni panegyri nuper à post alia aliag;, bâc
vice eligerem argumentum simile, de rebus in titulo sive fron-
tali hujus indigitatis, quod mixtum esset, quantum & S. Sam.
& profana vel naturalia: qualia Tecum, Lect. B., bono animo
communicare non dubitavi, B. V. Appendix in vicem an-
nectere placuit Novissima quatuor: qualia sunt: 1. Con-
summatio Seculi sive Interitus Mundi, 2. Resur-
rectio mortuorum, 3. Judicium extremum, nec
non 4. Infernus & Vita eterna, ejusdem valoris
sive generis. Iterum B. V. atque in Domino.

A 2

QVÆST.

QVÆSTIO utraq.

Præmiss. Premitt.

Jussis qvidem meritò pareo. Sed de argumento qvodam in hanc rem dum sollicitus sum, credo, hâc vice, mihi non improbatum iri, si ex Literatorum Ordine minimus ego, sed simul Christianus etiam, idem non ex philosophia aut philologia merâ petam, sed ex Qvæstionibus mixtis, qvas vocant, philosopho-theologicis: v.gr. hoc qvidem atqve hâc vice, *de mysterio SS.Trinitatis*, an idem etiam ex principiis naturâ notis nobis sive philosophy utcunq; & secundariò possit probari? Notum qvippe in vulgus, thema hoc tractari à non paucis, imò plurimis, & comprobari ab ipsis varie. Videnti præ reliqvis hodiè Hugo Grotius & Philippus Moræus, uterq; in tractatibus, *de Veritate Religionis Christianæ*: addantur hisce: Augustinus de Civit. DEI, & in hunc, Ludov. Vives, suis qvilibet in locis, alii: ex.gr. Id, qvando probant i. ex rationibus aliquibus & qvidem è Naturæ Libro petitis maximè illis: v.gr. è generica Substantiæ cuiusvis natura sive habitudine, in qua tria nim. hæc dentur invenianturq; : *gōia, dūnāis nāi īxgōia* vel *ērēgyeuz*, sive *Eſſe*, posse & operari. Sic, ab affectionibus Entis tribus primariis sive essentialibus: *Uno, vero, bono*: qvæ insint omni Enti reciprocè: item: à reflexione Mantis: h.e., Intellectus & Voluntatis humanæ: sic à Narura Solis, radii & Luminis; fontis, fluvii & rivi: radice arboris, truncò & ramis. Porrò sive secundò à Testimoniis Veteris nec non Oraculorum: ex.gr. qvùm (undecunquè etiam desumserint) passim, hinc & inde enunciatur ipsis: DEUS primus sive summus, secundus nec non tertius: Prima Causa, secunda, tertia: Intellectus primus, secundus &c. sic: Motus, *λόγος* sive Verbum & Spiritus: porrò,

porrò, Pater, Opifex, amborum opus. Pater, Mens secunda & Amor ab utroque procedens. DEUS, Motus sive Intellectus & Anima mundi, τὸ πεῖτον ἐν, ὁ νέστης ἐν πάντα, Ψυχὴ οὐκ πάντα: quin immo: tres Hypostases atque expressè plenè: Pater, Filius vel Verbum unigenitum & Spiritus S.: ade hisce omnibus decantatissimum id Ægyptiorum Orationem:

Πρῶτος Θεός, μετ' ἐπειπούσῃ Λόγῳ, καὶ πνεῦμα σὸν αὐτοῖς.
Et quid sibi vult Maronis illud?

-- -- numero Deus impare gaudet.

Conferantur suprà citati autores: Augustinus, Ludov. Vives, Mornæus, hodieq; Hugo Grotius: addatur B. Gerhardus LL. Tom. I. de SS. Trinitate §. 73., & in Exegeſi §. 30.

Enim verò mittam hæc atque talia, atque altius aliquam ad surgam & quæram: de *Mediationis Opere inter DEUM & hominem*, & an idem mysterium utcunq; posset ē Naturæ libro probari, & quid sciverint sive senserint de eodem Veteres ē sapientibus, sive philosophis? Sanè videri possit ē longinquo & per transennam quasi illos aliquid de eo cognovisse, ut porrò apud allegatos Scriptores, maximè Augustinum & Lud. Vivem aliquid ejus reperire atque legere est.

Cæterū talō meō stare cūm nolim, mihiq; fidere ip̄si, hac de re satiūs duco, Te, ANDR. SENNERTE, Sen. Acad. hujus audire. Quo circa, ut sermonem ea de re ingrediaris, sive paucis, sive pluribus, utcunq; placuerit, meo atque Competitorum meorum nomine enixē rogo. Facies rem gratam nobis, atque pro navata hac opera vicissim Tibi studia atque observantiam nostram pollicemur.

RESPONSUM.

Præmiss. premit.

Cæterum propositam Quæstionem tuam quod attinet, ut
rem (stante, quod dicitur, pede) mox aggrediar, & illam
ferè in duplo, & de Mysterio SS. Trinitatis, quantum idem ex
principiis philosophicis seu naturalibus cognosci posse? & se-
cundò, ac vel maximè, de Mediationis Opere inter DEUM &
hominem, seu reparatione hominis spirituali, Purgationem ge-
neris humani Universalem Veteres etiam vocant, in quantum
& ipsa ex pure naturalibus, sive Lumine naturæ fortè, vel ut-
cunq; & secundariò cognosci posse, & quid Veteres ex Sa-
pientibus sive Philosophis ea de re sciverint vel cognove-
rint? ante omnia & rectè monuisti præsupposuisti qvæ,
homi philosopho, eidemq; Christiano simul, de similibus
rebus, vel argumentis licere sobriè & de superfluo quasi, post
sacram Scripturam, ratiocinari & qværere. Ita est N. N.
& ego ita qvoq; sentio assentiorq; Tibi, in sano scilicet
sensu suo & sobriè si id fiat atq; suo modo.

Cæterum primam à Te propositam Quæstionem, de My-
sterio SS. Trinitatis, quod attinet, ô qvām vilia, ut cum pace
tua ita loqvar, sunt illa atq; elumbia pro eodem exposita
argumenta è Naturæ Libro petita: paulò meliora qvidem
sunt illa, à testimoniis petita Vetustatis & Oraculorum (un-
decunq; etiam desumpta sint) maximè Oraculum id tritum
de cantatissimumq; Ægyptiorum:

Πρῶτα Θεος, μετ' ἐπειτα Λόγος, καὶ πνεῦμα τὸν αὐτοῖς.
addo Maronis illud:

-- -- numero DEUS impare gaudet.

Certiora tamen (notes) hæc sunt, imò certissima, qvæ Verbi
DEI revelati scripti qvæ nobis suppeditat Veritas, v.gr. ut lo-

ca

tanudè adducam: Gen.I.1.seqq. cap.III.22., XI.7., XIX.24., Ps.
XXXIII.6., Jes.VI.3. seqq., cap. LXIII.7., seq. Matth. XXVIII.19.,
I. Joh. V.7.&c. addam hâc vice & hâc locô, propter subse-
quentia, & anticipationis in modum; loca, qvæ de attributo
Misericordiæ divinæ agunt: Gen. XXXII.10., Exod. XXXIV.6.,
Num. XIV.18., Deut. VII.9., 2.Sam. XXIV.14. &c. & hunc Ec-
clesiastic. s. Sirac. cap. II.21. *Misericordia DEI tanta est, quan-*
tus ipse est, Luth. *Dann seine Barmherzigkeit ist ja so*
groß/als Er selber ist. Enim verò hæc atque talia hâc vice
mitto & remitto me, vel te etiam, post alios plurimos, ad
unum solum, instar omnium, B.Balthas.Meisnerum in Phi-
losophia Sobr.parte sive loco III. de DEO, sect. 4., cap. 9.,
qvæst.2., pag.m.1134. quo in loco, qvæ palato tuo convenient
& plura alia habebis.

Nunc alteram verò Qvæstionem tuam qvod concernit,
de reparatione Hominis spirituali, vel aliter paulò, *de Media-*
tionis Opere inter DEUM & hominem, vel, ut aliter adhuc &
Veteres loqvuntur, *de Purgatione generis humani Universali*,
an & illa ex purè naturalibus sive lumine naturæ fortè, vel
utcunqve & secundariò cognosci pos sit, & qvid de eadem
sciverint vel senserint ethnici philosophi? fateamur qui-
dem, parùm vel nihil potius certi vel solidi hic dari, vel sci-
visse illos de hoc mysterio summo. (Interim, ut & hoc ad-
dam & de superfluo quasi;) visi tamen sunt pauci illorum,
pauci dico, suspicati de longinquo aliqvid de illo ita sensisse:
Providentiam DEI (adde sapientiam, omnipotentiam, misé-
ricordiam, temperamentum hujus cum Justitia, creationis
& conservationis opus) genus humanum Purgatione simili
destitutum non voluisse: & (1.) qvòd opus omnino illa sit,
naturâ vel monstrante, DEUS qvæ (2.) fine suo non frustretur,
& quia

& qvia (3.) Providentia iterum divina & Lex vel Religio altè
in hominum cordibus impressa (nisi frustrà hæc sint omnia,
omnia) id svadere velle sibi videantur: porrò, (4.) DEI inter-
ventu Ipsius opus esse in hoc negotii genere, re nullâ aliâ,
Hypostase^{wv} (5.) adeò (ita volunt) aliquam divinarum in se-
se id suscepturam vel suscepisse debere &c. Suspicantur qvi-
dam id de Aristotele, qvi prægustum qvendam habuerit hu-
jus rei, (de qva Sermo nobis hîc & nunc est,) & in extremo
mortis articulo positus ipse dolore simul ac spe in lacrymas
profusus primæ Causæ misericordiam intentiùs implorave-
rit. Videndi hac de re: D. Waltherus in Offic. Bibl. §. 1068.,
B Frantzius, de interpret. Script: Sacr., Orac. XII., pag. 159.,
Theod. Zvingerus, in theatr., tom. II., lib. 7., qvi omnes hæc
ex Cæl. Rodigino, antiqu. Lect. Lib. XVII., cap. 34. sub finem,
pag. m. 667., cuius verba hæc sunt: Proditum & illud monu-
mentis est: cùm Philosophus hic extrema sibi ingrauere presen-
sisset, dolore ac spe in lacrymas profusum amplius, prima Cau-
sæ misericordiam intentiùs implorasse. Quid & Homeris sen-
tentiam ex Odyssæ vehementer approbabæ, qvæ non esse im-
mortalibus Diis indecorum pronunciatur, hominis induerena-
turam, qvo ab erroribus se vocentur mortales. Quid in re Ctri-
sti presensisse adventum, augurantur nonnulli ejus Viri gloriae
imprimis addicti. Ad qvæ verba Zvingerus, itemqve ex
parte Frantzius, imò & Waltherus cit. locis: Cælius, inquit,
versum non adscribit, an fortè is est, quem Odyss. H. Alci-
nous profert, cùm Ulysses mendicantis habitu, à nullo con-
spectus, in regiam penetrasset:

Eἰ δὲ τίς αἴθαράτων γε καὶ τερπνῶν εἰλικρίζει,
αἱ μοτοὶ δὴ τοδεῖ ἐπειτα θεοὶ πειμαρχανόωνται.
hoc est:

Qvod si quis immortalium utique de cælo venerit,
Aliud quippiam hoc deinceps Dii meditantur.

Qvibus

Qvibus versibus innuit, DEUM ad homines descendere posse, magno cum mortalium bono. Cæterum recte subjungit B. Frantzius citat. loc. Etsi verò Zvvingerus judicat, ex nimio amore erga Philosophum istum à qvibusdam asseri, qvæsi potuerit habere Aristoteles etiam gustum de adventu Messiæ; tamen isto judicio rigido opus non fuisset. Fuit enim promissum Messiæ, ante Christum natum, celebre & notum in omnibus angulis mundi & lingvis. Vid. & lege, si placet, de Aristotele Josephum qvoqve contra Apion. lib. I. circa medium, pag. m. 500., & B. Frantzium, cit. loco, pag. 157. seqq., item: 170. seqq. Porrò, producunt etiam Porphyrium (vid. Augustin., de Civitate DEI lib. X., cap. 23. & 32. conf. & Mornæus cap. XXVII. pag. m. 530. seqq.) qvi post multa hinc & inde prolatæ: Principiis solis (verba Porphyrii) purgationem hanc adscribat. Qualia intelligat verò hic Principia, tanquam Platonicus (verba sunt Augustini cit. ferè loco) constat: nempè Hypostases in DEO qvæ sunt: qvarum alterutri adeò hæc adscribenda sint. Addito nihilominis, (à Porphyrio) rei hujus sufficientem rationem adhuc se interim apud nullam philosophorum sectam reperiisse. Probè: nec mirum qvidem hoc Porphyrii. De cætero libro de Oraculis idem hæc habet verba: *Vere via repertores Deus* (Apollo scil.) *esse testatur Ægyptios, Phœnicias, Chaldeos, Lydos & Ebraeos.* Vid. H. Grot. de Verit. Relig. Chr. lib. IV. m. 9., pag. m. 148. Addunt porrò: Julianum item Apostatam (conf. omnino H. Grot. d. l. lib. IV. pag. m. 152. & pag. 156. ab in.) qvi, ut repudiato Servatore nostro, ejus qvid idem qvoqve comminisceretur, tradebat, Æsculapium, Jovis filium, assumtā carne humanā, per generati-

B

vam

vam Solis viam , in terram venisse : Epidauri primum, mox aliis in locis visum, ut & corpora & animas in reconstitutio-
nem restitueret. Ceterum Nugae haec sunt. Argumenta denique producunt , extra superiora, etiam quæ-
dam in hanc rem : (1.) à Conjunctione vel Unione animæ
& corporis, Spiritus & carnis , rerum diversissimarum ; imo contradictionem involvere , quæ videantur nobis.
Spiritum scil., qui nullum locum occupat, implet, nullo
continetur, interim contineri, detineri, quid? includi :
corpus minimum, finitum, illum finire, continere, deti-
nere, includere. Aliud vicissim (2.) à possibilitate: DEO
quid non possibile? inquit, ex nihilo, qui omnia fecit.
Contradictionem ergo haec Tibi involvent? ita voluit,
ita potuit, ita fecit. Kai ταῦτα, inquam.

Enimvero addo adhuc, Auditores Honoratisimi
lectissimiq; ita liceatq; mihi , punctum quantum sive
quæsumus datum de Purgatione generis humani Universa-
li, Nos aliquando in hunc ratiocinabamur modum: (ve-
rè ita, ratiocinabamur, inquam, nisi periculose quodante-
mus: cum grano salis itaq; haec si contingat legere alicui
fortassis mea haec, leget. Ita, inquam, verò colligebam,
in Exercitatione quodam de hac re peculiari sub Tit. Lu-
men naturale in Spiritualibus, Rom. I. & II., vel: ὁ Θεὸς ἐγ-
νησθε, εὐηλαφημένος καὶ ἀυτομάτος Act. XVII. 27., quam
tamen supprimere magè placuit, quam publico commit-
tere: ita ajam ferè: Est profecto DEUS, qui, quæ nos geri-
mus, auditque & videt. Idemq; colendus: omnino: id
q; certa suâ ratione quodam, & convenientissimo Ei-
dem perfectissimōq; modo; quia Idem ille talis: Hic
jam consistit, absq; dubio & præfiscinè dicendo, in Con-
for-

formitate (ita videtur, omnino:) vel potius Conformatio-
nione DEI, ut objecti colendi, & Hominis colentis debi-
torisque; ut hic, homo scil. quodammodo (in quantum
possibile) fiat, quod DEUS est: in sano sensu: vel, ut expri-
mat Hunc eundem, in quantum a jam possibile modo, se-
cundum sua certa attributa quædam. Id enim ipsum
scil. est, Pythagorici quod jam olim & Plato dixerunt: *Sum-
mum Hominis Bonum esse, DEO quam simillimum fieri.* Vid.
& conf. Clem. Alexandr. Stromat. lib. V. Quem in sen-
sum etiam liber Sapientia Cap. V. 20. ex mente B. Lutheri:

**Wer aber ein heilig Leben führet / der
ist Gott nahe.** Jam, hoc autem impossibile
est: utique, omnino: quod vel evincit Naturæ fœtor ille,
& rebellio virium humanarum, carnis spiritusque lucta
in homine, immo illius dominium, experientia teste: adde
Conscientia testimonium, quæ scil. hominem in semine
suo non corruptum tantum, sed computrefactum peni-
tus, altâ voce quasi clamat. Quid igitur? an desperan-
dum ideo homini, de Salute sua vel Conformatitate supra-
dicta, & deinceps Communione & Unione quâdam cum
DEO suo gloriose hic & nunc, & aliquando in æternum?
præsupposita scil. hic & antè Immortalitate quoque ani-
mæ humanæ. Sanè ita est: ita est: proh dolor! Enim
verò nondum, per omnia: ita videtur. Cultior quippe
homo, & cuius, & cum Poëta & sic loqvar:

De meliore luto finxit præcordia Titan,
quæcumque scintillæ feriunt adhuc Divinitatis cujusdam,
(τὸς Θεὸς γένεθλιοι, πιμιρυμ juxta Poëtam iterumque)

fugit adhuc confuditq; ve (heic Rhodus , heic saltus , Au-
ditores honoratissimi lectq;,) ad πλειότητα illam divinam
vel Summitatem perfectionemq; ve infinitam DEI Ejus-
demq; ve porrò Misericordiam summam ; qvæ tanta est,
qvantus Ipse est , Ecclesiast. II. v.ult. fine hæc & objecto,
plasmate suo , qvæ non frustrabuntur ; ex dictis : qvia sum-
ma & infinita sunt . Hisce totum sese adeò & tutò com-
mittit ; ex modò iterumq; ve dictis . Εὐθηλεως , qvantum vi-
detur . Sed enim verò obstat adhuc Unum , Justitiæ nem-
pè divinæ rigor , itidem qvi vel qvæ & ipsa summa sunt .
Res qvantum hominem hic desperata . At verò vicissim :
DEUS per πλειότητα suam suprà & nunquam satis lauda-
tam , infinitam , per suam infinitam Sapientiam , poten-
tiā , misericordiam , temperamentum hujus cum justitia ,
providentiam , similia , fine , inqvam , suo circa plasma suum
&c. non omnino frustrabitur : Vacuo hinc quasi & aliàs
dato in natura . Dictum nunc , qvod & Factum . Qvod nem-
pè impossibile homini , non & DEO . Res eò redit : Inter-
ventu Hujus , DEI , in hoc negotii genere summo Opus
adeò est eritq; ve . Interventu porrò (præsuppositis præsup-
ponendis) Hypostaseων (Principiorum , in sensu Platonico) aliquā , in DEO , qvæ sunt Ipsissimo . Ecqvænam ve-
rò hæc inter illas ? Ecqvidnam verò convenientius , in-
qvam , amabo , qvam Media , secunda : Λόγος , Sapientia ,
Verbum , Mens genita vcl secunda , Filius &c. vocata ipsa
pasim ac vulgò : idq; de causis , si adferantur , non con-
temnendis sanè . Transeant . Modus jam prætereaq; ve
Meditationis (addendus qvi erat) me , me DEUS ! unà cum
Porphyrio latet qvidem : Fuerit tamen & ipse talis (omni-
nō ,) qvi Operi & Officio Mediationis , DEO porrò homi-
niq; ve ,

niqve, Illiusq; τελαιότητι toties hactenus laudatae , & sa-
pientiae ac gloriæ , hujus verò miseriæ & saluti sit conve-
niens & proportionatus ; idemqve ideò tandem à DEO
homini necessariò & aliquando & aliubi revelandus.
καὶ ταῦτα , inquam. Conf. nunc & in hanc rem & lege
(quoniam hæc ex parte) B.B.Gerhard. in Exeges. LL., lo-
cô IV., §.104., pag.m.1221. & §.III., pag 1232. seq. Himmel.
Syntagm.theol.disp.XII.de Pers.Christ.,th.14.& 22.Broch-
mann. Tom.I., art.de Christ., cap.I., pag.m.712.&c. præ-
sertim verò D.Philipp. Nicolai,b.m.in Theoria Vitæ æter-
næ lib.I., cap.XI.& XII. addeloca classica Gen.III., comm.
15., Jer.XXXI.22., Joh.I.14., Acto. XXIV.14.seqq., 1.Tim.
III.16.&c. Atqve hæc atqve talia de hac re dixisse ad Tua
Quæsita, N. N. sufficiat: atqve tantum & hæc vice

D I X I.

APPEN-

APPENDIX.

I. Consummatio seculi, sive Interitus Mundi.

Hunc igitur 1. credidisse omnes hos facile, persvasum nobis est, qui Ortum sive Originem Mundi (contra quam Aristoteles cum aeternitate sua) statuerunt: quia de re nobis alibi. 2. Huic testimonium dat Sibylla Erythræa claris verbis in Acrostichide sua, cuius mentio facta nobis, ut ne actum agamus, in Christiano nostro, sic dicto, Exercit. X., §. 34. vid. illam. 3. Addimus Ovidium Nasonem, unde unde etiam haec habuerit, Metamorph. lib. I. sub init.

*Esse quoq; in fatis (inquit) reminiscitur, affore tempus,
Quo mare, quo tellus, correptaq; regia cœli
erdeat, & mundi moles operosa laboret.*

4. In hunc sensum ferè Lucretius etiam de Rer. natura l. 5.

*Una dies dabit exitio: multosq; per annos
sustentata ruet moles, & machina mundi.*

& codem libro paulò post inquit:

*Scire licet, cœli quoq; idem terraq; fuisse
principale aliquod tempus, clademq; futuram.*

5. Non adferam hoc loco plura atque alia ex Chrysippo, Lucano, (vid. hunc præsertim ap. H. Grot. de V. Rel. Christ. lib. I., §. XXII., p. m. 67.) Statiō, Seneca, aliis; illud saltem adhuc addam, toto Orbe quidem decantatissimum dictum domūs Eliæ, quam vocant, ex Talmude, tit. Sanhedrin: cap. Helek: edit. Amsterod. fol. m. 97., fac. I., lin. ult. Mundum duraturum non nisi 6000. annos &c. Verba sunt haec:

תְּנָא רַבִּי אֶלְيָהו שְׁרָךְ
אלפִיבָשׁ שָׁנָה הָיו עַלְטָא שְׁנִי אלפִים חֹהֵה שְׁנָה
אלכִיבָשׁ חֹרְדָה שְׁנָוָן אלפִיבָשׁ וּמִירָן הַמְשִׁיחָה:
Dictum vel traditio domūs Eliæ, 6000. annis durabit Mundus, 2000.
In anno, 2000. Tomb. s. Lex 2000. Mesias.

II. Re-

II. Resurrectio mortuorum. Hanc (inquit Mornæus de Ver. Rel. Christ. c. XXXIV.) docebat Zoroaster & Theopompus, Aristotelis discipulus, similiter: qvibus (addit) teste Æneâ Gazæo, de immortalit. antiquorum nemo contradixit. Nec omittenda heic iterum Sibyllina carmina. Plato etiam disertè animas in corpora reddituras tradidit. Democritum quoque credidisse eandem ap. Plinium est: cuius (contraria qvidem licet) verba hæc sunt, libr. VII., cap. 55. Similis & inquit, de asservandis corporibus hominum, ac reviviscendi promissa Democrito vanitas, qvi non revixit ipse. Qvæ (malum) ista dementia est, iterari vitam morte? Hactenus verba Plinii. At vero Plini, dementia tibi hæc est, si fiat per efficaciam ejus, qvi Vita ipsa est, & Vitam primum primo dedit homini? Qvæ heic impossibilitas? qvæ contradictione est? Semen aspicere minutulum, ubi heic proceræ arboris radix, truncus, rami, cornæ? qvid vides, qvod illam minimum repræsentet? & tamen hæc non exsurgit, aut fit, nisi cum terræ commendatum illud antè putruerit. Pluribus, ut solet, de hac pulchre differentem vide Mornzum suprà cit. loc. adde, si placet, H. Grotium de Ver. Rel. Christ. lib. I. sub fin. & II. circa med. ferè pag. m. 78. & 82. seqq. Qui addunt contra similes inficiatores, interim cum Erum Armenium apud Platonem, aut Aristæum apud Herodotum, vel Thespium & Antyllum apud Plutarchum, alias fortè apud Heraclidem Ponticum, legunt in vitam rediisse, id credunt. Bellè.

III. Judicium Extremum. Videnda iterum Sibyllina Oracula, & in specie Erythræum suprà modò citatum,

tatum, cuius hoc ipsissimum est argumentum , adventus
nempe Christi adjudicium. Conf. item, si lubet, iterumq;
H. Grotius cit. loco, scil. lib. I. sub fin. Ac certè, mittamus
licet Paulum, in epist. ad Roman. cap. II. v. 15. & seq. idem,
qui hoc ex Natura & Conscientiæ libro adstruit & incul-
cat, dicto loco: Ethnici certè, Conscientiæ convicti testi-
monio, Judicium hoc in Campo Veritatis aliquando cele-
brandum jam dudum docuerunt: unde pro cuiusq; con-
ditione sequutura sit Vita vel beata, aut mors sempiterna.

**IV. Vita æterna, & mors sempiterna aut In-
fernus.** Hæc sc. Conscientia unicuiq; sua facile dictat:
juxta Poëtam:

*Conscia mens ut cuiq; sua est, ita concipit intra
pectora pro meritis spemq; metumq; suis.*

Accedat pro colophone Consensus iterum Universalis
omnium omnino gentium super hac re. Videndi: Zoro-
aster, Hermes Trismegistus, Sibyllina carmina, Orpheus,
Phocylides, Theogenes, Homerus, Hesiodus, Pindarus,
Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Cicero, Horatius,
Ovidius, Seneca: & qvì non? Adde adhuc & præsertim
unum, si placet, Virgilium, Aeneidos lib. VI. præmia pio-
rum & poenas improborum, more ethnicis & poëtis re-
cepto, graphicè edifferenti. Tantum.

B2 131.

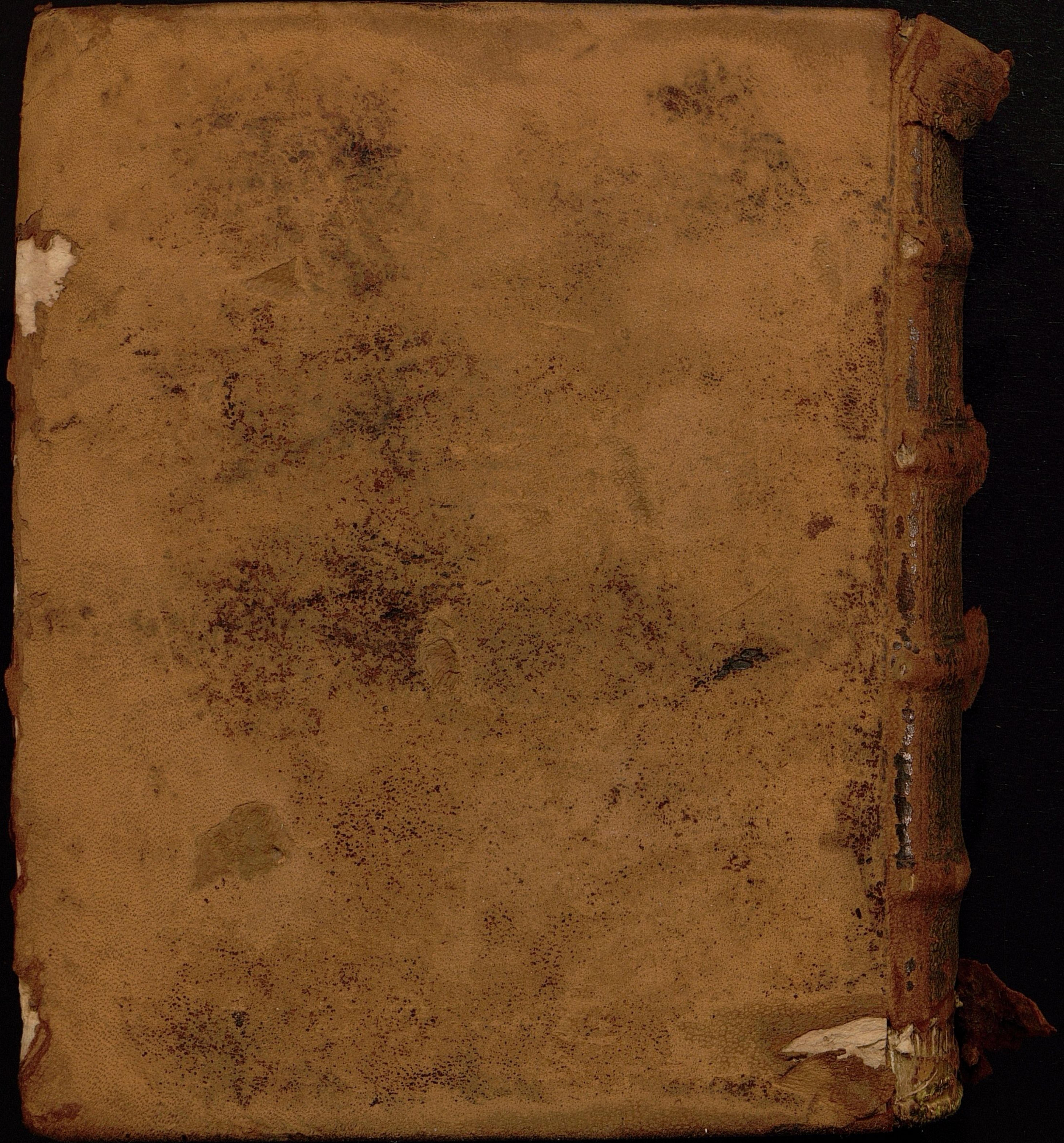
8^a

56

VD 17

Farbkarte #13

22

Cum DEO!

Δ YAC QVÆSTIONUM,

qvod dicunt,
MIXTARUM:

Quarum

- I. De Mysterio SS. Trinitatis , an idem ex naturalibus sive principiis philosophicis utcunq; possit probari?
- II. De Mediationis Operे inter DEUM & hominem ,
sive, ut Veteres etiam loquuntur, de Purgatione Generis humani Universali, an & ipsum hoc mysterium sciverint vel cognoverint utcunq; Veteres ex ethnicis sapientiores?

In panegyri solenni utraq; pro- & exposita

Ab

ANDR. SENNER TO, P.P. in Acad.

Witteberg. Ejusdemq; Sen.

WITTEBERGÆ,

Imprimebat JOANNES WILCKE, An. 1685.